

وزارت امور اقتصاد و دارایی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۹۸/۱۵۵۶۰۴۳

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۰۳

پیوست: ندارد

ثبت سیستم اتوماسیون

رونق تولید

جناب آقای اروغی
معاون محترم فنی و امور گمرکی

با ملل/د (مزر)،

در اجرای دستور آن مقام محترم در رونوشت شماره ۱۰ نامه شماره ۹۸/۱۵۱۳۲۵۶ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۳ به عنوان مقام محترم ریاست کل گمرک ایران موارد زیر را به استحضار میرساند:

بازنگری و به روزرسانی TSC (پیشنهاد ۵ سازمان بازرسی کل کشور)

رکوردهای موجود در این سامانه بالغ بر ۶۰۰۰۰۰ مورد می باشد که بسیاری از آنها به صورت دستوری (مقامات مختلف داخل سازمان و بیرون سازمان) ایجاد شده اند و محمل قانونی مشخصی ندارند و برخی دیگر دارای ایرادات فنی و قانونی بوده که صرفاً پس از بررسی دقیق آنها قابل شناسایی و اصلاح می باشند. باتوجه به سیاست تمرکزگرایی در گذشته نه چندان دور در گمرک ایران و سرازیر شدن پرونده های فراوان از سراسر گمرکات اجرایی کشور به ویژه در خصوص رسیدگی به ارزش کالاها به دفتر ارزش و کمیسیون های رسیدگی به اختلافات گمرکی و تجدیدنظر، راه اندازی سامانه TSC بدلیل عدم انطباق با قانون امور گمرکی و آئین نامه اجرایی آن و همچنین مغایرت آن باموافقت نامه تعیین ارزش WTO و به رسمیت نشناختن آن از سوی سازمان جهانی گمرک و سازمان جهانی تجارت و استفاده از سیاست دستوری جهت ایجاد رکوردهای ارزش در سامانه پیشگفت و عدم همسویی آن با سامانه TSC مورد نظر آژانس انتقادات فراوانی بدنبال داشته به طوری که ادامه کاربرد آن را به امری چالش آور تبدیل نموده است.

اینجناب به عنوان مدیرکل دفتر ارزش در جلسات حضوری و گزارشات شفاهی و کتبی بویژه نامه های زیر نقایض، مشکلات و خطرات سامانه TSC و راهکارهای لازم را جهت اطلاع سیستم رسیدگی به ارزش گزارش نموده ام و نه تنها پاسخ قانع کننده و موجهی در خصوص آنها از جانب آن معاونت محترم داده نشده بلکه بنظر می رسد هر گونه راهکار در خصوص اصلاح سامانه بویژه خارج کردن اطلاعات آن از دسترس وارد کنندگان جهت دستکاری اسناد خرید به خط قرمز آن معاونت تبدیل شده و عملاً راه اصلاحات در این زمینه مسدود و اختیارات لازم در این خصوص از اینجناب سلب شده است. بدیهی است که اصلاح و بازنگری سامانه TSC مستلزم همکاری معاونت محترم برنامه ریزی و امور بین الملل، دفتر فاوا و اعطای اختیارات قانونی توسط مقامات ارشد گمرک ایران می باشد.

نامه های دفتر ارزش در خصوص مشکلات TSC

۱) ۹۸/۷۵۵۲۲۸۲ مورخ ۱۳۹۸/۶/۹

۲) ۹۸/۹۸۸۱۶۳ مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۹

۱۳۹۸/۸/۱۸ مورخ ۹۸/۱۰۶۲۴۱۲ (۳)

ایرادهای اساسی سامانه :

بدون شک سامانه TSC مورد استفاده گمرک ایران با سامانه TSC پیشنهادی آنکند تفاوت فاحش دارد و مشخص نیست چه کسی باید پاسخگوی تولد این سامانه ناقص الخلقه و معایب آن باشد. نظارت، پایش و پرورسانی رکوردهای TSC و استفاده از دامنه های حداقل و حداکثر جهت هوشمند سازی سامانه تقریباً نادیده گرفته شده اند و رکوردهای آن بدلیل حجم بالای پرونده ها و وظایف ارجاعی بدلیل سیاست تمرکزگرایی هیچگاه به صورت جدی مورد بازنگری و پالایش قرار نگرفته اند. قطعاً ادامه این روند در جهت حفظ و سیانت حقوق دولت و منابع ارزی کشور نخواهد بود.

نکته بسیار مهم درخصوص سامانه TSC اینست که این سامانه درزمان ثبات نرخ ارز و جهت مقابله با کم اظهاری و افزایش درآمدهای گمرکی طراحی و راه اندازی شده ولی باعنایت به وجود بحران های ارزی به ویژه پس از خروج یک جانبه آمریکا از برجام و میل شدید سامانه مزبور به قیمت های بالاتر نه تنها این سامانه کارایی خود را کاملاً از دست داده بلکه به عنوان ابزاری برای بیش بود ارزش توسط فرصت طلبان و مفسدان اقتصادی تبدیل شده است. دسترسی به رکوردهای TSC و آزادی عمل واردکنندگان به دستکاری اسناد خرید بریزه فاکتور به بهانه تحریم های اقتصادی موضوعاتی است که نباید به راحتی از کنار آنها گذشت.

انگیزه های بیش بود ارزش :

- دریافت ارز تخصیصی با نرخ دولتی
- مآخذهای پایین حقوق ورودی
- معافیت از پرداخت حقوق ورودی
- تفاوت فاحش بین نرخ ارز دولتی با نرخ آزاد
- تفاوت بین نرخ ارز نیمایی با ارز آزاد در برخی مواقع
- بیش اظهاری کالاهای وارداتی جهت فرار از پرداخت مالیات های متعلقه
- بیش اظهاری کالاهای وارداتی جهت افزایش قیمت کالاهای توزیعی زیر نظر سازمان حمایت
- انگیزه های اصلی برای بیش بود ارزش بشمار می آیند که با دسترسی واردکنندگان طمع کار به سامانه ارزش گمرک انگیزه آنها برای دستکاری اسناد خرید و گران نمایی افزایش می یابد. علیرغم محدودیت های شدید ارزی، انگیزه های فراوان واردکنندگان جهت دریافت ارز دولتی، دسترسی به بانک اطلاعات ارزش انگیزه واردکنندگان را دوچندان نموده است. رشد انفار گسیخته پرونده های بیش بود ارزش و کاهش شدید پرونده های نزول ارزش گواه این ادعاست. عبارت

بهتر، دسترسی واردکنندگان جهت واکاوی و بررسی اطلاعات موجود در سامانه ارزش و دستکاری اسناد خرید کالاها، موجبات تضییع حقوق دولت از طریق بیش بود ارزش را فراهم آورده است.

درهم آمیختن ارزش های TSC با مصوبات کارگروه تنظیم بازار :

۱- طبق تصمیمات پنجاه و چهارمین جلسه کارگروه تنظیم بازار بیش بود ارزش های مندرج در ثبت سفارش و فاکتور واردکنندگان کالاهای اساسی و ضروری تا ۱۵ درصد نسبت به ارزش های موجود در سامانه TSC مجاز و قابل پذیرش می باشد. بدیهی است که واردکنندگان کالاهای اساسی جهت منتفع شدن از مزایای این مصوبه باید به اطلاعات و رکوردهای سامانه ارزش گمرک ایران دسترسی داشته باشند تا دقیقاً میزان و درصد بیش بود ارزش خود را بر طبق سامانه مزبور محاسبه و تنظیم نمایند وگرنه بیش بود ارزش فراتر از مرز ۱۵ درصد مشمول تسهیلات اعطایی مصوبه پیشگفت نخواهد شد.

بنابراین، علیرغم ایرادهای سامانه TSC و انتقادهای فراوان بر آن چگونگی مبنا قرارگرفتن این سامانه برای صدور مصوبات کارگروه تنظیم بازار و اجرای این تصمیم تا پایان تحریم های اقتصادی جای سوال است.

۲- نکته بعدی در نظر گرفتن ۱/۵ درصد و ۳ درصد کسروزن مجاز برای کالاهای فله و سایر کالاهای اساسی و ضروری برطبق بند ۶ تصمیمات چهل و هشتمین جلسه کارگروه تنظیم بازار موضوع بخشنامه ابلاغی ۹۸/۸۹۴۱۷۳ مورخ ۱۳۹۸/۷/۸ است که امکان سوء استفاده از ارزشهای دولتی را تشدید می نماید. کسروزن این کالاها چه ربطی به تحریم های اقتصادی و تسهیل تجارت فرامرزی دارد؟

با عنایت به مراتب پیشگفت و نقایص متعدد سامانه TSC چرا باید ارزش های مندرج در آن مبنای اقدامات کارگروه تنظیم بازار قرار گیرد؟

اصولاً چرا باید واردکنندگان به ارزش های موجود در سامانه مزبور دسترسی داشته باشند؟

شایان ذکر است که هیچگاه با اینجانب به عنوان مدیرکل دفتر و کارشناس مسائل ارزش در خصوص تهیه پیش نویس مصوبات تنظیم بازار مشورتی صورت نگرفته است!

پیوست: ندارد

ثبت سیستم اتوماسیون

گمرک کدام کشور در جهان همانند ایران به واردکنندگان اجازه می دهد که با دسترسی به بانک اطلاعات محرمانه ارزش کالاهای خود را پس از دستکاری و جعل ارزش در اسناد خرید به گمرک اظهار تا از تسهیلات ارزی بیشتری بهره مند گردند ؟

۳- اگر نقایص سامانه TSC را بپذیریم، ارزش های موجود در آن اعتبار خود را از دست خواهند داد. بنابراین، عطف به سابق نمودن تصمیمات بیست و سومین جلسه کارگروه تنظیم بازار موضوع مصوبه ۶۰/۶۶۸۷۷ مورخ ۹۸/۲/۳۱ و اجرای آن از تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱۸ نیز جای بسی تأمل خواهد داشت، بدلیل اینکه ارزش های موجود در سامانه در بازه زمانی ۱۳۹۷/۵/۱۸ لغایت ۱۳۹۸/۵/۵ نیز قابل اعتماد نخواهند بود.

موافقت نامه موقت اوراسیا

پیوست دو موافقت نامه اوراسیا شامل ۱۴ ماده درخصوص نحوه رسیدگی به ارزش کالاها بر مبنای موافقت نامه تعیین ارزش WTO می باشد که اینجانب طی نامه های شماره ۹۸/۹۵۴۴۷۷ مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۱، ۹۸/۹۸۴۱۸ مورخ ۹۸/۷/۲۹، ۹۸/۱۱۲۹۸۸۷ مورخ ۱۳۹۸/۹/۲ و ۹۸/۱۱۹۳۵۳۷ مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۶ مطالبی را در خصوص مشکلات اجرای این موافقت نامه به ویژه

۱. عدم همخوانی ردیف های تعرفه ای ایران با کشورهای عضو

۲. دریافت حقوق ورودی از ۱۲۶ قلم کالاهای صادراتی ایران بر مبنای Specific Duties (معیار غیرارزش)

۳. عدم انطباق نظام رسیدگی به ارزش کالاها در گمرک ایران با موافقت نامه تعیین ارزش WTO و مغایرت آن با سامانه TSC

گزارش نموده ام که متأسفانه تاکنون هیچگونه توجهی به آن مبذول نشده است. از اینرو باتوجه به حکم شماره ۹۸/۱۲۷۲۶۹۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱ که ریاست کارگروه ملی امور گمرکی اجرای موافقت نامه موقت تشکیل منطقه آزاد تجاری بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا به جنابعالی واگذار شده، انتظار می رود حداقل اقدامات لازم در این خصوص اندیشیده تا از ورود لطمات جدی بر اقتصاد کشور بویژه کالاهای صادراتی پیشگیری بعمل آید.

وزارت امور اقتصاد و دارایی
جمهوری اسلامی ایران

پسته نعلانی

شماره: ۹۸/۱۵۵۶۰۴۳

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۰۳

پیوست: ندارد

ثبت سیستم اتوماتیک

بهر حال، با عنایت به تاکید مقام محترم وزارت اقتصاد و دارایی و سایر نهادهای نظارتی مبنی بر لزوم بازنگری سامانه TSC
امید است این گزارش راه را برای اقدامات لازم در این خصوص بگشاید.

مجلسی ششم
سرویس امور اداری

ردیف

- ۱- جدولی که در متن فوق الذکر درج شده است، جهت استحضار
- ۲- جدولی که در متن فوق الذکر درج شده است، جهت استحضار
- ۳- جدولی که در متن فوق الذکر درج شده است، جهت استحضار
- ۴- جدولی که در متن فوق الذکر درج شده است، جهت استحضار